

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK) SEPTEMBER 30, 1946

ŠTEVILKA (NUMBER) 191

Danes se začno čitati ob- sodbe nacijev v Nuernbergu

Pravoreki so zavarovani z največjo tajnostjo

NUERNBERG, 28. sept. — Štirje sodniki medna-
rodnega vojaškega sodišča so danes dali pečat na pravorek,
ki bo po svojem prečitaniu v sodni dvorani v ponedeljek
intorek, zanesel v mednarodno pravo novo načelo, da so
možje, ki prično z napadalno vojno, krivi umora in zloči-
nov proti človeštvu.

Pravorek je bil sestavljen pod
plaščem največje tajnosti in
podvzete so bile izredne mere,
da ne pride v javnost ničesar,
dokler se ne bo začel čitati.

Vojaško sodišče se sestane na
svojem zadnjem zasedanju v po-
nedeljek ob 10. uri dopoldne. Ta-
krat se bo med časniki razde-
lilo mimeografirane kopije pra-
vorka, ki bo odkril usodo 21
vodilnih nacijev, ki so obtoženi
vojne zločinstva.

Medtem ko je oblika pravore-
ka istotako zavita v največjo
tajnost, pa se pričakuje, da bo
prvi del istega odkril, kateri iz-
med 21 nacijev so krivi ali ne-
dolžni in razloge, radi katerih
je sodišče prišlo do svojega za-
ključka.

Javnost ne bo imela dostopa
k ekzekucijam

Končni del pravorka, ki bo
očividno določil kazni, bo pre-
čitan v torek.

Mednarodno vojaško sodišče
sestoji iz predstavnikov Zedin-
jenih držav, Anglije, Rusije in
Francije. Predsedoval mu je
britski sodnik Sir Geoffrey
Lawrence.

Že naprej se je naznanilo, da
se k ekzekucijam nacijev, ki bo-
do obsojeni na smrt, ne bo dovo-
lil dostop časnikarjem ali foto-
grafom, temveč da bodo prisotni
edino avtorizirani predstavniki
vlad, ki so vodile prosekucijo.

Ker je pred par dnevi odpoto-
val v Evropo general Eisenhower,
se je razširila govorica, da
bo on navzoč pri ekzekucijah, ki
imajo biti izvršene par dni po
prečitaniu obsodb.

VRNITEV IZ CALIFORNIJE

Iz Richmonda, Cal., kamor sta
se pred nedavnim podala, sta
se vrnila poznana Mr. in Mrs.
Anton in Jennie Hrvatini iz Neff
Rd. Tamkaj sta si ogledala mno-
go krajev, a kot pravita, naj-
lepše je doma v Clevelandu v
krogu družine, prijateljev in
znancev.

ZAROKA

Dne 21. septembra sta se za-
ročila Miss Millie Bartol, hčer-
ka poznane družine Mr. in Mrs.
Bartol iz 1231 E. 170 St., in
Mr. Raymond Adamezyk iz To-
ledo, O. Adamezyk je bil pred
kratkim časom odpušen od vo-
jakov in namerava v kratkem
vpišati se v Toledo univerzo.
Bilo srečno!

DAR ZA DEKLETA V MARIBORU

Mesto venca za pokojno Fran-
ces Tavčar sta darovali pri Pro-
gresivnih Slovenkah Uršula Mu-
lej in Barbara Babnik \$5 za na-
bavo blaga in obleke za dekleta
v Državnem dekleškem domu v
Mariboru.

POZORI

Opisarka se čitatelje na oglas
armadnega nabornega urada
Zed. držav, ki je priobčen na
drugem mestu današnje izdaje
"Enakopravnosti."

De Gaulle napada tretjo ustavo

PARIZ, 29. sept.—General De
Gaulle je danes ostro napadel
tretjo ustavo francoske repub-
like, ki je bila te dni odobrena
v narodni skupščini od treh vo-
dilnih strank—komunistov, so-
cialistov in katoliških progre-
sivcev, vsled česar je nevarnost,
da pri referendumu ne bo dobila
večine.

De Gaulle, ki se je sicer umak-
nil iz aktivne politike, trdi, da
ustava ne daje eksekutivi dovolj
moči in da pod tako ustavo
Francija ne bo imela dovolj mo-
či, da bi mogla obdržati neod-
visnost v borbi med Rusijo in
Zedinjenimi državami.

SHOD SLOVANSKEGA KONGRESA V S. N. DOMU JE BIL VELIK USPEH

Dvorana S. N. Doma na
St. Clair Ave. je bila nabi-
to polna v petek zvečer, ko
se je vršil shod Slovan-
skega kongresa, na katerem so
nastopili delegatje iz Sov-
jetske zveze in Bolgarije.
Med navzočimi sta bila dva
ruska generala in voditelji-
ca ruske anti-fašistične zve-
ze.

Navzoči so darovali nad-
tisoč dolarjev prostovoljnih
prispevkov za delo Slovan-
skega kongresa v državi
Ohio. Vsi govorniki so po-
udarjali željo Rusije in osta-
lih slovanskih narodov za
trajen mir.

Amerika surovo postopala z Jugoslo- vanskimi mornarji

Nota protestira zapor in izgon mornarjev na krovu zaseženih donav- skih parobrodov

WASHINGTON, 28. sept.—
Državni departmet je nocoj od-
kril, da je Jugoslavija na Zedi-
njene države naslovila noto, v
kateri protestira proti postopa-
nju, kateremu so bili izpostavl-
jeni mornarji s krova 167 do-
navskih ladij, katere so Ameri-
kanci zaplenili v Avstriji, kamor
so jih prvotno odpeljali naciji.

Jugoslovanski viri v tej zvezi
poročajo, da so ameriške sile v
Avstriji nekatere jugoslovanske
mornarje držale okrog teden dni
v zaporu, potem pa jih izgnale iz
ameriške okupacijske zone.

Zadeva ameriške informacijske službe v Belgradu

Ameriški državni podtajnik
Clayton je včeraj izjavil, da res-
nično vprašanje, za katero gre
v zvezi z zaprtjem ameriškega
informacijskega urada v Belgru-
du, je, ali se ima ljudstvu Ju-
goslavije zanikati "temeljna
svoboda," za katero je Amerika
s svojimi zavezniki šla v boj pro-
ti fašizmu.

Ameriški viri priznavajo, da
ima Jugoslavija pravico ukaza-
ti ukinitve take službe, toda
Clayton je dal razumeti, da se bo
zadeva tirala dalje. Priznava se
tudi, da je neki ameriški vladni
uslužbenec v Belgradu dal v jav-
nost cirkular, v katerem se je
napadala sedanja jugoslovanska
vlada, kar je bil očividno povod
za nastop jugoslovanske vlade,
toda rečeno je, da je bil dotični
uslužbenec od tedaj odpušen.

Jugoslovanski poslanik Sava
Kosanović je v tej zvezi izjavil,
da je urad ameriške informacijs-
ke službe pospeševal opozicijo
proti Titovemu režimu in da to
očividno ni pospeševalo prija-
teljskih odnosov med Jugosla-
vijo in Ameriko.

ZENA ARMADNEGA SARŽENTA UGRABLJENA

LITTLE SILVER, N. J. —
Včeraj je bila s svojega doma
ugrabljena mlada Mrs. Mary
Kimmey, žena armadnega sar-
ženta, katero je neki možki z re-
volverjem v roki prisilil, da je
odšla z njim. Oblasti sumijo ne-
kega bivšega kaznjence, toda ni-
so o njem in ugrabljeni ženski
našle nobenega sledu.

JOHN ŠORC BOLAN

Za pljučnico je zbolel poznani
John Šorc iz 14915 Lucknow
Ave. Nekaj časa se je nahajal v
Lakeside bolnišnici, sedaj je pa
na domu, kjer ga prijatelji lah-
ko obiščejo. Želimo mu, da bi
čimprej popolnoma okreval!

NOVI GROBOVI

MARY ZALETEL

Po daljši bolezni je umrla na
domu Mary Zaletel, rojena Ko-
rošec, stara 37 let, stanujoča
na 1063 Addison Rd. Rojena je
bila v Clevelandu. Soprog John
je umrl pred dvema leti. Tukaj
zapuša dva sinova Johna in
Roberta, mater Mrs. Frances
Korošec, tri brate: Antona,
William in Edwarda, štiri
sestre: Mrs. Frances Habjan,
Mrs. Olga Slabe, Mrs. Jose-
phine Reichwein in Mrs. Justine
Papp, ter več drugih sorodni-
kov. Pogreb se bo vršil v sredo
zjutraj ob 10. uri iz Zakrasko-
vega pogrebnega zavoda v cer-
kev sv. Vida in nato na Cal-
vary pokopališče.

GENOVEFA ZUPAN

Kot smo v petek poročali, je
umrla Genovefa Zupan, rojena
Zaman, p. d. Karletova. Doma
je bila iz Zatične na Dolenj-
skem, odkoder je prišla v Ame-
riko leta 1906. Pokojnica je bi-
la zelo aktivna pri društvi. Pri
društvu sv. Ane št. 4 SDZ je
uradovala kot predsednica, taj-
nica in zadnjih 24 let kot zapis-
nikarica, pri društvu Jutranja
zvezda št. 137 ABZ je bila pre-
sednica ob času smrti, pri dru-
štvu Marije Magdalene št. 162
KSKJ je bila nadzornica ter od-
bornica pri društvu Srca Mari-
je. Bila je vedno vesele narave
ter je vzpodbujala ostale čla-
nice k delu za napredek pri dru-
stvih. Tukaj zapuša soproga
Josepha, doma iz vasi Srednji
vrh, Kranjska gora na Gorenj-
skem, s katerim se je poročila
leta 1910, in sina Martina Dol-
har. Pogreb se je vršil danes
zjutraj ob 10 uri iz Grdinove-
ga pogrebnega zavoda v cer-
kev sv. Vida in nato v družin-
sko grobnico na Calvary pokopališče.

FRANK DANEWITZ

V soboto popoldne je umrl na
svojem domu Frank Danewitz,
star 73 let, stanujoč na 444 E.
160 St. Doma je bil iz Litvin-
ske, odkoder je prišel v Ameri-
ko leta 1905. Bil je dobro poz-
nan med Slovenci ter je delal v
New York Central tovarni. Bil
je član društva Waterloo Camp
št. 281 WOW. Tukaj zapuša
žalujčo soprogo Antoinette,
sina Johna, in dve hčeri Mrs.
Ann Kubelavec in Frances. Po-
greb se bo vršil v torek popol-
dne ob 2. uri iz Svetkovega po-
grebnega zavoda, 478 E. 152
St., na Whitehaven pokopališče.

CAROLINE OPALEK

Po dolgi in mučni bolezni je
preminila v St. Alexis bolnišni-
ci Caroline Opalek, rojena Jan-
čar, stara 79 let. Stanovala je
na 424 E. 160 St. in je bila vdo-
va. Soprog Joseph je umrl leta
1940. Doma je bila iz fare Škoc-
la!

jan pri Turjaku na Dolenjskem,
kjer zapuša več sorodnikov.
V Ameriki je bivala 48 let in
je bila članica društva sv. Jože-
fa št. 169 KSKJ, društva St.
Clair Grove št. 98 WC in podr-
št. 10 SZZ ter Oltarnega dru-
štva fare Marije Vnebovzete.
Tukaj zapuša tri sinove: An-
thonya, Louisa in Josepha ter
šest vnukov in več drugih so-
rodnikov. Pogreb se bo vršil v
torek zjutraj ob 8.45 uri iz
Zeletovega pogrebnega zavoda
na 458 E. 152 St. v cerkev Ma-
rije Vnebovzete ob 9.30 uri in
nato v družinsko grobnico na
Calvary pokopališče.

POGREB JOSEPHA MRZLIKARJA

Pogreb pokojnega Josepha
Mrzlikarja se bo vršil v torek
zjutraj ob 9. uri iz Grdinovega
pogrebnega zavoda v cerkev sv.
Vida in nato v družinsko grob-
nico na Calvary pokopališče.

DOSPELA NA POGREB

Mrs. Jennie Zaman je prišla
iz New Yorka na pogreb sorod-
nice Mrs. Genovefe Zupan.

V ZADNJE SLOVO

Članice društva St. Clair
Grove št. 98 WC in Oltarnega
društva fare Marije Vnebovzete
so prošene, da se nocoj ob osmih
snidejo v Zeletovem pogrebem
zavodu, da izkažejo zadnjo čast
umrli članici Caroline Opalek,
jutri pa da se po možnosti ude-
ležijo njenega pogreba.

Škof Hagan umrl

V soboto zjutraj je po kratki
bolezni umrl v St. John's bolni-
ci katoliški škof v Clevelandu
John R. Hagan, ki je bil star 54
let. Njegov pogreb se bo vršil v
sredo v cerkvi sv. Agate na Eu-
clid Ave.

STAVKA V PITTSBURGHU NA MRTVI TOČKI

PITTSBURGH, Pa., 29. sept.—
Stavka električnih delavcev
tiči brezupno na mrtvi točki,
medtem ko se paraliza industri-
je nadaljuje. Z delom so tudi
iznova nehali delavci pri ulični
železnici.

Danes je župan apeliral na
prebivalstvo, da štedi z vodo in
elektriko ter dolži unijskega
predsednika, da ne drži obljub-
be, da se bo spor izročil arbitra-
ciji.

NA OPERACIJI

V Mt. Sinai bolnišnici, kjer se
je podvrгла operaciji, se naha-
ja Mrs. Olga Benčič, 16116
Grovewood Ave. Nahaja se v so-
bi št. 107, kjer jo prijateljice se-
daj lahko obiščejo. Želimo ji, da
bi čim prej popolnoma okreva-
la!

Jugoslavija vztraja, da ne bo podpisala italijanske pogodbe

Obrambe proti atomske bombi ni

WASHINGTON, D. C.—Pod-
admiral W. H. Blandy, ki je vo-
dil atomsko razstrelbo na otoku
Bikini, je izjavil, da ga je ekspe-
riment prepričal, da obramba
proti atomski bombi ne obstoji
in da je daljava od rastrelbe naj-
boljša obramba.

Blandy je podal svojo izjavo
novinarjem. Dejal je, da izmed
5.000 živali, ki so bile na ladajah
ob času atomske eksplozije, je
ostalo polovica živih. Te so bile
pripeljane v Ameriko in so sedaj
na razpolago v raziskovalnem
centru za nadaljna proučevanja.
Živali vključujejo koze, prašiče
in podgane.

"Daljava je najboljša obram-
ba proti atomski bombi," je re-
kel Blandy. "Preživele živali, ki
so bile v eksperimentu, so do-
kaz, da je učinek atomske bom-
be strašen. Poskusi na Bikiniju
so bili posledica vojne priprav-
ljenosti."

Svojo izjavo je Blandy zaklju-
čil z luknjasto frazo, da "naj-
boljša metoda za preprečanje
vojne je, da smo pripravljeni na
vojno." Propaganda te "meto-
de" je v polnem razmahu med
militaristi in financirji.

Rusija in plovba na reki Donavi

LAKE SUCCESS, N. Y., 28.
sept.—Rusija je na seji ekono-
mskega in socialnega sveta Zdu-
ženih narodov dala razumeti, da
so vojaške uredbe v območju
Donave jako važne in da za ep-
krat ne namerava pristati na
svobodno donavsko plovbo med
rusko in ameriško okupacijsko
zono.

Jugoslovanski delegat Andri-
ja Stampar, ki je predsednik
sveta, je naznanil, da se bo odlo-
čitev o vprašanju, ki ga potis-
kajo v ospredje Zedinjene drža-
ve, odložila do prihodnjega ted-
na.

Sovjetski delegat Nikolaj Fe-
onov je na seji Ameriko dolžil,
da drži jugoslovanske in češke
donavske ladje v avstrijski oku-
pacijski zoni zavoljo tega, da
izsili odločitev, ki jo hoče ona.

Ameriški delegat John Wi-
nant je včeraj rekel, da se jugo-
slovanske in češke ladje držijo
zato, da se zajamči plačitev od-
škodnine za ameriško lastnino,
ki je bila zaplenjena ali podržav-
ljena v omenjenih državah.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR

Jutri večer ob petih se vršijo
pevske vaje Mladinskega pev-
skega zbora SDD na Waterloo
Rd. Prosi se starše, da pošljejo
otroke na vaje ob času.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Ana Virant, Ljubeljska cesta
13, Tržič, Gorenjsko, Slovenija,
Jugoslavija, želi izvedeti za vnu-
ka Otmarja Gorničeča in njego-
vo sestro Ano Gorničeč. On je
po poklicu brivec in je pred de-
setimi leti živel v Youngstownu,
O., njegova sestra pa je poro-
čena. Zenica, stara 76 let, želi,
da ji pišeta in kaj pomagata.

Kardelj podal izjavo po sprejemu francoske črte; Zed. države pretijo, da Jugoslavija ne dobi od Italije nobenih reparacij, ako ne podpiše

PARIZ, 29. septembra — Včeraj je politična komisija
za italijansko mirovno pogodbo z 12 glasovi proti 5 odobri-
la takozvano francosko linijo kot novo mejo med Italijo in
Jugoslavijo, potem ko je Jugoslavija zagrozila, da mirovne
pogodbe ne bo podpisala in da ne bo umaknila svojih čet
iz severozapadne Istre.

Jugoslavija je apelirala, da bi
se celotno vprašanje vrnilo šti-
rim velesilam, kar je komisija
zavrgla s 13 glasovi proti 6, na-
kar je bila odobrena francoska
črta.

Komisija je potem z 11 glasovi
proti 8 sprejela ameriški
predlog, da se Jugoslaviji odvzame
pravica do vsake vojne od-
škodnine od strani Italije, ako
ne podpiše mirovne pogodbe.
Ker pa ta predlog ni dobil dve-
tretjinske večine, nima moči
"priporočila," kar znači, da ima
končno odločitev napraviti ple-
narna seja mirovne konference.

Višinski ožigosal namervano kaznilno akcijo

Sovjetski zunanji podminister
Andrej Višinski je ožigosal ame-
riški predlog, ki bi Jugoslaviji
vzel pravico do reparacij in dru-
gih privilegijev ter dejal, da ta
predlog krši sporazum med ve-
likimi štirimi, da se za njim na-
hajajo skriti nameni.

Ko je vodja jugoslovanske de-
legacije Edvard Kardelj izjavil,
da sklep seje Jugoslaviji ne do-
pušča drugega, kakor da ne po-
piše pogodbe in ne umakne čete
iz spornega ozemlja, ki ga ima
dobiti Italija, je ameriški dele-
gat, senator Tom Connally re-
kel:

"Zelo žal mi je, da Jugosla-
vija" zopet ponavlja, da ne bo
podpisala pogodbe, razen ako se
prizna črta, katero ona zahteva."

Connally pravi, da se jugoslo-
vanskih groženj niče ne boji
"Ta nepomirljivi duh ni pri-
meren na mirovni konferenci in
s tem se tudi ne bo nikogar pre-
strašilo. Radi tega se nihče ne
trese v svojih škornjih."

Višinski je v svojih opaz-
kah na Connallyjevo izjavo re-

kel, da so Zedinjene države gro-
zile, da ne bodo pristale na fran-
cosko pogodbo, dokler ni bil
sprejet tak načrt za upravo tr-
žaške zone, kakršnega so one
hotele. Potem pa je pripomnil,
da se ameriško stališče nič ne
razlikuje od jugoslovanskega.

Dočim je Rusija glasovala za
francosko linijo, kakor se je ob-
vezala na konferenci zunanjih
ministrov velike četvorice, pa so
vse ostale slovanske države gla-
sovale proti liniji. Glasovanja
so se vzdržale Brazilija, Belgija
in Abesinija.

Poučeni viri pravijo, da ima
Jugoslavija v Istri južno od Tr-
sta 14 divizij vojaštva, medtem
ko se v spornem ozemlju naha-
jajo dve britski in ena ameriška
divizija.

Sprememba časa

Sedanji poletni čas (Daylight
Saving Time) je bil v soboto, 28.
septembra o polnoči nadome-
ščen s starim časom. Torej je
treba pomakniti budilke in žep-
ne ure za eno uro naprej, ter se
pripraviti za dolgočasne pozno-
jesenske in zimske večere. V
Clevelandu ni bilo treba napra-
viti nobene spremembe.

VILE ROJENICE

Vile rojenice so se zglasile dne
24. septembra pri družini Rus-
sell in Sophie MacDougal, Box
46, Schuylerville, N. Y., in pu-
stile v spomin krepkega sinčka,
ki je tehtal osem funtov. De-
kleško ime matere je bilo Sophie
Kobal, ter je hči Mrs. Amalije
Kobal, 12501 Vashti Ave., oče
je bil pa nadporočnik v času in-
vazije v Nemčiji. Mati je čla-
nica društva Naprednih Slovenk
in SDZ društva. Čestitamo!

Londonski list o anglo-amerškem načrtu o statutu Trsta

Iz Londona se javlja, da list
"New Statesman and Nation"
označuje v svojem komentarju
o sedanjem stanju tržaškega
problema anglo-ameriški načrt
za ureditev predlaganega "svo-
bodnega teritorija" Trsta kot
demokatičen.

List piše med drugim: "Z ob-
javo poročila, ki ga je komisija
za Trst predložila mirovni kon-
ferenci je postalo jasno, da je
bil dosežen sporazum med štiri-
mi ministri za zunanje zadeve,
po katerem naj postane Trst
svobodno področje, bolj navide-
zen kakor stvar. Med ruskim
načrtom predlaganega statuta
za Trst in načrti, ki sta jih izde-
lali britanska in ameriška dele-
gacija, je globok jezik, ki ga bo
pariška konferenca mogla le s
težavo prebroditi."

Ko je obrazložil najprej glav-
ne odlike sovjetskega načrta o v
resnici tudi je."

“ENAKOPRAVNOST”

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
2521 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu, Kanadi in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

HENRY WALLACE O AMERIŠKI ZUNANJI POLITIKI

Henry A. Wallace je 23. julija poslal predsedniku Trumanu pismo, v katerem je obširno obrazložil svoje nazore glede odnosov med Zedinjenimi državami in Rusijo. To pismo, ki je prišlo v javnost po čudnih ovinkih šele po vihru, katero je povzročil Wallace-ov govor v New Yorku, priložimo v celoti z ozirom na važno pozicijo, ki jo je zavzel bivši trgovinski tajnik kot duhovni vođa liberalnih elementov v Zedinjenih državah.

III.

Povsem jasno je, da je "postopni načrt" v vsaki taki enostranski obliki neizpeljiv. Celotni sporazum (glede atomske energije) se bo moral izdelati in spraviti v en sam zavoj. Potrebne znajo biti gotove stopnje in etape, ampak vse to se bo moralo določiti v začetni osnovni pogodbi. Dejansko ima Rusija dve karti, katere more rabiti v pogajanjih z nami: Naša nevednost glede njenega znanstvenega in tehničnega napredka glede atomske energije, in pa naša nevednost glede njenih virov uranijuma in thorijuma. Te karti nista niti zdaleka tako močni kot so naše—zalo ga bomb, izdelovalne naprave v dejanski proizvodnji, B-29 in B-36 bombniki ter naše baze, segajoče preko pol zemeljske oble. Navzlic temu pa mi od nje v resnici zahtevamo, da takoj položi na mizo svoji edini karti, obenem pa ji pravimo, da se bodo odločili, da-li bomo z igro nadaljevali, šele ko bomo videli, kakšni sta te dve njeni karti.

Vztrajanje od naši strani, da se mora igra nadaljevati, kakor hočemo mi, ne more voditi drugam kot v zastoj. Rusi bodo podvojili svoje prizadevanje za izdelovanje bombnostne zone. Do danes so njena prizadevanja za razvoj varnostne zone v vzhodni Evropi in na Srednjem zapadu, akoravno se od naše strani proti temu dviga tak vik in krik, z vojaškega stališča malenkostno drobiž, v primeri z našimi zrakoplovskimi bazami v Greenlandiji, Okinawi in drugih krajih tisoče milje od naših obal. Mi utegnemo biti prepričani, da smo napravili vse, kar smo mogli, ako ne popustimo od našega stališča in ako ga Rusi ne bi sprejeli, ampak to bi pomenilo samo eno — smrtno resno tekmo atomskega oboroževanja.

Vsled tega sem prepričan, da ako hočemo uresničiti naš up za doseženje pogodbe, ki bo prinesla učinkovito mednarodno kontrolo atomskega oboroževanja, moramo opustiti nepraktično obliko "postopne" ideje, katere je bila predložena komisiji Združenih narodov za atomsko energijo. Pripravljeni moramo biti sprejeti pogodbo, v kateri se bomo obvezali ob določenem času odkriti informacije in uničiti naše lastne bombe, oziroma, v okviru določenih akcij od strani drugih narodov, ne pa kadar se bo nam samim zdelo primerno. Ako smo pripravljeni pogajati se na tej podlagi, sem prepričan, da bodo tudi Rusi začeli resna pogajanja z namenom, da se doseže sporazum.

Ne moremo biti seveda absolutno gotovi, da bodo Rusi končno pristali na izpeljiv načrt, ako zavzamemo to stališče. Utegnejo se raje obotavljati, dokler tudi sami ne bodo imeli bomb in se tako mogli pogajati na bolj enaki podlagi, ne zavedajoč se nevarnosti njim samim kot tudi ostalemu svetu v situaciji, v kateri bi več narodov posedalo atomske bombe. Ampak naša dolžnost je, da poizkusimo odvrniti atomsko tekmo. S tem moremo ogromno pridobiti, ne izgubimo pa ničesar, ako sprejmemo ta program kot temeljno podlago naših pogajanj. Tekom prehodne dobe, vodeče k polni mednarodni kontroli, obdržimo naše tehnično znanje in edine obstoječe naprave za sprostitve materiale in bombe ostanejo v okviru naših meja.

Ruski protipredlog je sam na sebi znak, da utegnemo biti pripravljeni na resna pogajanja, ako storimo mi isto. V nekaterih ozirih gre njih protipredlog celo dalj kot naš načrt in je v soglasju s temeljnimi načeli našega načrta, namreč, da se kršitve predlagane pogodbe smatra za narodni in mednarodni zločin, radi katerega bi se mogli kaznovati posamezniki.

Opazili boste, da v predstoječi razpravi nisem nikjer omenil takozvanega "veta". Tega nisem storil, ker je vprašanje veta popolnoma brezpredmetno, kajti predlog za "odpravo veta", ki ima določen pomen v splošnem delovanju Varnostnega sveta, v zvezi s pogodbo za kontrolo atomske energije nima nikakega pomena. Ako podpisemo pogodbo z drugimi narodi, se bomo vsi obvezali storiti gotove določene stvari. Čim bo pogodba ratificirana, pa bo vprašanje veta postalo brezpomembno. Kakor

v vsakem drugem slučaju, ko je kršena taka pogodba, so vse ostale sile svobodne, da podvzamejo vsako tako akcijo, kakor se jim zdi potrebno, vključno končni korak vojne napovedi.

Mir med Zed. državami in Rusijo je po mojem prepričanju najvažnejši problem, pred katerim stoji današnji svet. Z ozirom na primeroma zadovoljiv izid nedavne pariške konference (zunanjih ministrov štirih velesil), smatra mnogo ljudi, da je bil napravljen dober začetek na problemu odnosov med anglosaksonskimi silami in Rusijo.

Meni se zdi, da ta občutek sloni na površnih znamenjih, ki govorijo bolj za začasno premirje, kakor pa za končni mir. Ko koncem julija 1946 pogledamo pod površino, nosijo v celoti naše akcije in one zapadnih sil v splošnem končno nevarnost tretje svetovne vojne—to pot atomske vojne. Kot najmočnejši posamezni narodi in kot narod, čigar vodstvo sledi vse svet z izjemo Rusije in nekaterih šibkih sosednjih dežel v vzhodni Evropi, sem prepričan, da imamo priliko voditi svet v mir.

Na splošno obstoji dvoje temeljnih naziranj, ki prideta v poštev v zadevi odnosov med Zed. državami in Rusijo. Prvo je, da z Rusi ni mogoče shajati in da je torej vojna neizogibna. Drugo je, da bi vojna z Rusijo prinesla katastrofo vsemu človeštvu, in da torej moramo najti pot, ki vodi k življenju v miru. Jasno je, da naše lastno blagostanje, kako tudi blagostanje vsega sveta zahteva, da vztrajamo na poslednjem stališču. Gotov sem, da je to tudi Vaše naziranje, in radijski govor, katerega je imel državni tajnik 15. julija, jasno kaže, da je pripravljen pogajati se, dokler bo potrebno, da se izdela rešitev na tej podlagi.

Poizkusiti bi morali dobiti pošten odgovor na vprašanje, kakšni so faktorji ki navdajajo Rusijo z nezaupljivostjo napram nam, poleg vprašanja, kakšni so faktorji, ki nas vodijo k nezaupljivosti napram Rusiji. Nisem gotov, da smo bodisi kot narod ali kot vlada našli zadovoljiv odgovor, na katero izmed teh dveh vprašanj, navzlic temu, da priznavamo njuno kritično važnost.

Naša temeljna nezaupljivost napram Rusom, ki se je zelo povečala v nedavnih mesecih vsled naglašanja konflikta v našem časopisu, izhaja iz razlik v politični in gospodarski organizaciji. Malodušneži med nami so prvič v naši zgodovini dvignili strah pred drugim sistemom kot uspešnim tekmeccem demokracije in svobodnega podjetništva v drugih deželah in morda celo v naši lastni. Za svojo osebo sem prepričan, da smo v stanju vzdržati preizkušnjo, kakor vselej v preteklosti, s tem, da dokažemo, da je gospodarsko blagostanje dosegljivo brez žrtvovanja osebnih, političnih in verske svobode. Mi na to tekmo ne moremo odgovoriti, kakor je skušal Hitler, z anti-kominternsko alijanco.

Morda je prelahko pozabiti, da je ameriško ljudstvo navzlic globokim kulturnim razlikam in intenzivni protiruski propagandi, ki je trajala kakih 25 let, tekom vojne krize spremenilo svoje stališče. Danes se tok ameriškega javnega mnenja pod pritiskom dozdevno nerešljivih mednarodnih problemov in stalnih zastojev zopet obrača proti Rusiji. V tej reakciji leži ena izmed nevarnosti, o kateri hočem govoriti v tem pismu.

Razlogi, radi katerih je Rusija nezaupljiva napram Zed. državam in zapadnemu svetu, so po moji sodbi sledeči:

Prvi je ruska zgodovina, katero moramo vzeti v poštev, ker je ozadje, napram kateremu zrejo Rusi na vse akcije in politiko ostalega svet.

Ruska zgodovina preko tisoč let je vrsta poizkusov, često neuspešnih, za odpor proti invazijam in podjarmljenjem od strani Mongolov, Turkov, Svedov, Nemcev in Poljakov. Pičla doba 30-letnega obstoja sovjetske vlade je bila v ruskih očeh nadaljevanje zgodovinske borbe za narodni obstoj.

(Dalje prihodnjič)

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE

Pomnilo iz "Slovenskega poročevalca"

GLEDALISKE SKUPINE V MEDJIMURJU

Prebivalstvo v Medjmurju je ustvarilo veliko število gledaliških skupin, ki jih vodijo kmetje sami. Tako so v vasi Prelog ustanovili 23 diletantskih skupin, katere dajejo pogosto prireditve. Povprečno obišče vsako tako prireditev 100 oseb. Te kmečke igralske skupine igrajo dela s snovjo iz narodno osvobodilne borbe. V čakovskem okraju dela 37 takih skupin. Med prebivalstvom je izredno veliko zanimanje za te prireditve.

* PREGANJANJE SLOV. ŠOLSTVA V TRSTU

Stariši slovenskih otrok šole San Francesco v Trstu so poslali delegacijo 21 narodov, ki zasedajo v Parizu, protest proti krivicam, ki se jim gode pod upravo zavezniške vojaške upra-

ve (ZVU). V protestu pišejo: "Po enoletni izkušnji, ki jo imamo za seboj pod ZVU, žal le predobro vemo, kaj moremo pričakovati dobrega od internacionalizacije. Naše šole, ki smo si jih med zadnjo vojno z največjo muko sami pridobili, se na ukaz zavezniškega častnika za šolstvo že v prvem letu vnovič ukinjajo. Naše učitelje odpuščajo iz službe, češ, da se ne porokavajo prosvetni oblasti. Na njihova mesta pa namešajo vsak dan vse večje število sodelavcev z okupatorjem. Sam najvišji prosvetni organ in svetovalec ZVU za slovenske šole prof. Baraga je kvizlingovec, izdajalec slovenskega naroda.

"Našim otrokom preprečujejo, da bi mogli spoznati junaka dejanja svojih očetov in bratov iz naše osvobodilne borbe. Pod pretvezo, da mora biti šola upravo zavezniške vojaške upra-

ruši vse demokratične pridobitve, ki smo si jih pridobili v našem osvobodilnem boju."

Nato so sprejeli protestno resolucijo namenjeno posvetovalnemu oddelku ZVU. V resoluciji ugotavljajo, da je ZVU podvzela omenjeni ukrep, ker so barkovljanski starši vrnili prosvetnemu oddelku ZVU učila, ki niso pisana v našem duhu in ne ustrezajo vzgojnim potrebam slovenskih otrok. Nadalje pravijo, da so si z borbo proti nacifašizmu sami priborili pravico, svobodno odločati o vzgoji svojih otrok. Zato zahtevajo:

1. Naj se preklic odloč o ukinjenju pravice javnosti barkovljanske šole;

2. Naj se preklic odpušča učitelstva, ki uživa popolno zaupanje in spoštovanje vsega prebivalstva;

3. Naj se prizna roditeljskim svetom pravica odločati pri izbiranju učil za slovenske šole;

4. Naj se s prihodnjim šolskim letom izloči iz šolske uprave ter iz osnovnih in srednjih šol vse učiteljstvo in ostalo osebje, ki je sodelovalo z nacifašističnim okupatorjem.

Kakor vse ostalo ljudstvo tudi Barkovljani odločno branijo svoje pridobitve in ne dopuste, da bi s tujo učenostjo odtujili otroke slovenskih staršev idealom, za katere slovenski narod ni štedil krvi.

Nikoli več pod Italijo!

Pomnilo iz "Slovenskega poročevalca"

Števerjan, 24. julija — Prebivalci Števerjana smo med bivanjem mednarodne razmejnitve komisije v Julijski krajini zaman pričakovali, da bi prišla tudi k nam in bi ji v svoji vasi povedali, koliko smo morali prestat, da smo dosegli osvoboditev; pokazali bi ji grobove svojih padlih in požgane domove. Medzavezniška komisija pa v Števerjanu ni prišla in ji nismo mogli povedati niti ne pokazati svojih ran.

Danes nas hočejo zopet pahiti v italijansko suženjstvo, to da prežalostne so naše izkušnje iz življenja v italijanskem suženjstvu in na noben način ne bomo dopustili, da bi kaj takega zadelo tudi naše potomce. Sami smo se osvobodili ter izgnali fašistično svojat z naše zemlje. Brda so prepojena z našo krvjo, prepojena s solzami slovenskega naroda in ta zemlja je od pametiveka naša. Tu so naši grobovi, tu so padli naši sinovi, tu so naši požgani domovi. Teh ne damo! Ne dopustimo, da bi se naše junštvo s tem onečastilo!

Sedem in dvajset let smo živeli v suženjstvu pod Italijo, se borili za svoj obstoj in naša štiriletna borba, zvezana z nepopisnim trpljenjem proti Italijanskim in nemškim osvajačcem, je prepričevalni dokaz, da smo si svobodo zaslužili. Mi s tako usodo, ki nam jo je skrojil sklep štirih v Parizu, nikoli ne bomo sprijaznili in zato izjavljamo: Nikoli več pod Italijo! Pripravljeni smo na nove žrtve in za borbo do zmag, če tudi izkrvavimo, samo suženjstva pod tujcem, ki ga že dobro poznamo, nikoli več!

Devetsto osem in trideset prebivalcev v naši vasi, 936 Slovencev in dva naseljena italijana, ki pa vsi enodušno želimo k Jugoslaviji. Dolgoletno suženjstvo in dogodki v Brdih naj bodo merodajnim činiteljem opomin pri doletitvi nove meje. Naj upoštevajo vsaj etnično načelo, če že nečjejo gospodarskih, zaradi česar bi morali nedvomno biti priključeni tja kakor ostala Brda.

O divjanju Italije v naših Brdih navajamo le nekaj primerov: Leta 1925 sta bili ukinjeni naši kulturni ustanovi "Ljudski oder" in pevsko društvo "Lipa." Ukinjena je bila slovenska šola, izgnani naši učitelji in na njihova mesta postavljeni fašistični.

Nova žičnica na Jelovici

Pomnilo iz "Slovenskega poročevalca"

V soboto, 27. julija je bila v Kolnici pri Spodnji Lipnici na Gorenjskem skromna proslava dovršitve žičnice Kolnica-Razpok, katere so se udeležili zastopniki ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, okrahega in krajevnega odbora ter mestno-krajevnega zveznega sveta iz Razpoka. Tega dne je stekla žičnica ter pripeljala prve hlode z Jelovice v dolino.

Gradnja žičnice je bila v tekmovalnem načrtu tehničnega oddelka ministrstva za kmetij-

stvo in gozdarstvo s postavljanim datumom 31. julija. Vsi, ki so pri gradnji sodelovali, so se brez izjeme zavedali svojih dolžnosti ter kljub neprevidnim zaprekam ustvarili s svojo požrtvovalnostjo določeno delo.

Žičnica je dvorvrtna na samotežni pogon z zgornjo in spodnjo postajo ter sedem vmesnih opornikov. Dolga je 1,100 metrov, višinska razlika znaša 490 metrov. Za gradnjo je bilo potrebnih 110 kubičnih metrov lesa, 150 kubičnih metrov betona, in 25,000 k-

stov in gozdarstvo s postavljanim datumom 31. julija. Vsi, ki so pri gradnji sodelovali, so se brez izjeme zavedali svojih dolžnosti ter kljub neprevidnim zaprekam ustvarili s svojo požrtvovalnostjo določeno delo.

Vse to je naš narod uporno vzdržal, ker je vedel, da je nekje na svetu pravica, da so nekje demokratične sile, ki mu bodo priskočile na pomoč. Zato smo trpeli, vztrajali in vzdržali. Dočakali smo dan vstajenja, za katerega smo se borili skupno z vsemi demokratičnimi narodi. Vstali smo na prvi poziv golokrič, od celotnega prebivalstva Števerjana je stopilo v vrste partizanov 297 vaščanov.

Vprašujemo vas, gospodje ministri, ali je v kateri koli zavezniški državi bila izvedena tako dosledna mobilizacija, da se je toliko prebivalstva borilo v vrstah partizanov? Požganih je bilo 20 hiš, 212 družin izropanih—mar ni to dovolj zgovern dokaz, kako je naš narod živel in se boril proti Italiji. Mar ni to dovolj zgovern opredelitev; kaj hočete še več od naše vasi?

Devetsto šest in trideset prebivalcev vas roti, ne delajte krivic, ne izročajte nas Italiji! Kličemo vam: Borili smo se in trpeli, zvesto izpolnjevali svoje dolžnosti do zaveznikov z željo, da bomo priključeni k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji!

UREDNIKOVA POŠTA

Iz urada korporacije

Člani korporacije, ki imajo založen svoj denar za hišno stavbinsko pomoč, bodo povabljeni na skupno sejo enkrat na teden, kjer se bo pregledalo vse do sedanje poslovanje in ukrenilo za bodoče sodelovanje. V pet novih hiš so se že naselile nove družine. Hiša pa, ki je zidana z denarjem korporacije, bo prodana novemu lastniku, za kar je pripravljen že več kupcev.

Pričakuje se, da začne sedaj mestna uprava tudi z gradnjem parka ali igrišča, ki ga naselbina tako neobhodno potrebuje. Malo potrpljenja pa bo vse dosegeno.

A. G., predsednik.

logramov raznih strojnih delov in žičnih vrvi. Načrt in gradnjo je izvedel tehnični oddelk ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo.

Pomanjkanje železnega materiala je bilo najtežje. K sreči se je manjši del potrebnega materiala našel med starim železom pri KID na Jesenicah, manjka joče dele pa je izdelala KID v svojih delavnicah nadvse zadovoljivo. Razen KID je pri izdelavi strojnih delov sodeloval z manjšimi izdelki tudi "Plamen" iz Kroke.

Ko je bil ves strojni material zbran in ko se je posrečilo dobiti novo nasilno vrv, so nastale težave s spajanjem vrvi. Ker ni bilo večjega kadra, nam je šla tudi pri tem KID na roko s tem, da nam je iz svojih delavnic posodila pa montažo strojnega ključavničarja tovariša Jožeta Janežiča, ki je ob sodelovanju tovariša Schneitz v Skofji Loki delo uspešno končal.

Pri delu na terenu je treba imenovati poleg tovariša Janeza Štiherlovega, še tesarskega mojstra tovariša Sparovca in Mačevža Pintarja iz Radovljice, ki so se še prav posebno izkazali.

Pri prenosu dolgih in težkih jeklenih vrvi iz doline na Jelovico je v prostovoljnem delu sodelovalo 300 vojakov in 100 domačinov. Poleg domačih delavcev zasluži priznanje še 200 borcev, ki so dolge jeklene kaže znošili na svojih ramenih na vrh Jelovec in jih od tam z enim koncem spustili preko opornih stolpov v dolino.

Od nekdanje primitive žičnice na tem mestu ni bilo kaj uporabiti, tako da je sedanja žičnica popolnoma nova delo.

Žičnica se bo izplačala že v dveh letih. Zamišljena je kot trajna, ker veže s svojo zgornjo postajo planote Jelovec, kjer daje samo državni sektor letno 5,000 kubičnih metrov hlodovine za izvoz v dolino. Do sedaj je bil mogoč izvoz le po izredno strmi cesti, dolgi šest kilometrov, katere vzdrževanje je bilo jako drago. Izvoz pa je bil mogoč samo pozimi, in sicer ob primerenem sanincu, tako da se je bilo zgodilo, da je les ob neugodni zimski ostal v gozdu. Dnevna zmogljivost žičnice znaša 80 kubičnih metrov. Njeno delovanje je neodvisno od letnega časa.

Seveda so imeli domači vozniki sprva pomisleke proti žičnici, kakor je včasih gradnja železnice vzbujala slabo razpoloženje, uvedba avtobusnega prometa itd. Pri tem pa je treba pomisliti, da železnica občutno izboljšuje stroške izvoza lesa, pocenjuje les in lesne proizvode in pomaga pri obnovi in dvigu kupne moči našega denarja.

Zdaj bo mogoče spraviti iz gozda tudi ostale drobnejše vrste lesa, katerih izdelava se do zdaj ni izplačala. S tem bo omogočeno intenzivnejše gozdno gospodarstvo in na ta način večja in stalna zaposlitev domačega prebivalstva.

Mlinarjev Janez

Spisal: F. Kočevar

(Nadaljevanje)

"Kaj hočemo sedaj z njim? Pušči ga, Janez, naj gre svojo pot, ne onesnaži si svojih rok z njim, požurimo se rajši, da pridemo o pravem času k volitvi."

"Oho, tega ptiča ne pustim več iz rok," se zasmije Janez in odžene berača v bližnji svinjak, kjer ga zapre k pujskom. Rog na vasi se čuje vedno glasneje, trobente zapojejo in grofov glasonoša napoveduje zbranim pričetek volitve. Fantje zgrabi vsak za svoj klobuk in beže v vas. Čez malo časa so že v vasi. Za njima sta odšli Martinaška in Marjetica k Pen-garju. Na vzvišenem mestu na vasi je stal grofov bogato opravljeni šotor, kraljevu prestolu podoben. Na njem je bil napravljen grofov grb: tri zlate zvezde v modrem polju. Pred šotorom sta stala dva or-jaka-viteza v sivojelenih okle-pih. Na desni strani šotora so bili napravljeni sedeži za cel-ko gospodo, viteze in tuje go-ste, na levi pa za teharškega župana in njegovo starešinstvo. Pred sedeži je bil ogrnjen pre-velik prazen prostor, da se ljudstvo ni moglo gnjesti prav do šotora, kajti ljudi je bilo če-dalje več in šum od ure do ure večji.

Glasonoša stopi pred grofov šotor in trikrat zatrobi na bo-gato z zlatom in srebrom oko-vani bivolov rog. Vse utihne in pričakuje, kaj da bo. Glasonoša obesi rog čez ramo, seže v oprs-nik, izvleče pismo, se oddahne in začne brati:

"Možje, Teharčani in okoliča-ni! Pozvani ste semkaj, da si izvolite novega načelnika. Volilo ga bo vaše častito starešinstvo ob načelnstvu vrlega vašega žu-pana. Kogarkoli zadene volitev, in bodi dotični vaš prijatelj ali sovražnik, vsak izmed vas ga mora poslušati in njegova po-velja strogo izpolnjevati, kolik-or se namreč tičejo mira v de-želi in poveljništva v boju. Ta-ko vam naroča Urh, grof celjski, ortenburški, knez zagorski, ban hrvaški, slavonski itd."

Glasonoša zopet trikrat zatro-bi in odstopi. Župan in z njim sedem teharških starešin se po-da v šotor, za volitev prirejen, in sedejo. Župan razdeli črne tablice s pisali. Vsak navzoči za-piše ime tistega, ki ga hoče iz-voliti ter položi tablico v skri-njico, temu namenjeno. Skri-njico neso nato grofu, ki jo od-pre, vzame tablico za tablico iz nje, je pobere in položi na stran. Na vseh tablicah je stalo eno

ih, rekoč: "Bolje ti je biti vi-tezom, kakor služabnikom! Od sedaj si mi enakoroden, ker si postal načelnik teharškemu kr-delu, katero je najpogumnejše in najcvrstjeje v celi vojski. Vo-di ga vedno k zmagi in bodi mu sam izgled hrabrosti in junaš-tva. Diči naj te pred vsem dru-gim pogumnost, da raje slavno pogineš, kakor bi se sramotno umikal. V tem oziru mi prisezi sedaj trdno vernost, poslušnost in udanost ter točno izpolnjeva-nje mojih povelj."

Janez dvigne tri prste desne roke proti nebu, rekoč: "Prise-gam in obljubljam, kakor mi resnično Bog pomaga!" Ves ondi zbrani narod je čul te nje-gove besede. Grofovi služabni-ki prineso viteško opravo. Pri-pno mu svetel jeklen oklep na prsi in pripašejo mu velik kri-žast meč okoli ledij. Glavo mu pokrijejo s svetlo čelado in na levo ramo mu obesijo širok že-lezen ščit. Končno vzame Janez še novo zastavo v roke in se ta-ko napravil obrne k narodu, rekoč:

"Teharčani! Božja previdnost me je izvolila po vašem častitem starešinstvu za načelnika junaš-kemu našemu krdelu. Slišali ste mojo prisego. Teharčani, zlasti pa vi mladeniči moji, ki niste še prišli za plug, bodite vedno pripravljeni, kadar nas potre-buje naš gospodar, grof Urh, da nas popelje na bojno polje slave v borbo za domovino, ve-ro in domače ognjišče. V tem resnem trenutku vas zaklinjam pri živem Bogu, da se tej naši zastavi nikdar ne izneverite, da jo pogumno branite do poslednje kaplje krvi. Slavna in iz novega proslavljena naj plapolja pri na-šem krdelu, dokler še enega iz-med nas obseva solnce božje. Fantje moji! Daleč po svetu slovi slovenski junaštvo. Turek in Nemeč, Madjar in Lah pozna-jo naše ostre meče in že ob uka-nju slovenskih trum jim upada srce. Zato raje fantje, ne udajmo

5. OKTOBER je važen datum

Vsi moški, ki se prostovoljno vpišejo v novo regu-larno armado na ali pred 5. oktobrom, 1946, imajo za-gotovljene polne vzgojne koristi G. I. Bill of Rights za vso dobo njihovega službovanja—1, 1½, 2 ali pa 3 leta, kar si že zberejo.

Za moške, ki se bodo vpisali po 5. oktobru, bodo ve-ljale koristi G. I. Bill of Rights samo tako dolgo dokler traja doba nujnosti. Ko bo uradno zaključena vojna, tedaj bodo te ugodnosti ukinjene.

Te koristi, ki vključujejo priliko polnega tečaja v ko-legiju, strokovni ali poslovni šoli, so velike važnosti za vsakega moškega, ki na-me-ra v prostovoljno vstopiti v Regularno Ar-mado. Glejte, da si oskr-bite vse podatke pred 5. oktobrom pri najbližjem U. S. Army Recruiting Station.

1268 Ontario Street — Cleveland, Ohio

se! Stara slovenska hrabrost se ne sme v nas izneveriti in pokazati hočemo svetu, da smo Slovenci neprebitne skale, kadar smo združeni in složni. Živela to-rej naša sloga! Živelo naše sta-radavno slovensko ime."

"Živio, živio, živio!" je odme-valo med narodom od ene str-a ni do druge.

S tem je bil videz slavnosti pri kraju in nekateri so jeli že misliti na odhod, kar glasono-ša zopet zatrobi. Vse obstoji in pričakuje, kaj da še bo. Grof stopi iz šotora s pismom v ro-ki ter pozove župana in sedme-rico starešin pred se. Ko le-ti pridejo, pravi grof:

(Dalje prihodnjije)

Društveni koledar

- 5. oktobra, sobota. — Društvo "Svobodomiselnih Slovencek št. 2 SDZ. Ples v avditoriju Slo-venskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 6. oktobra, nedelja. — Progre-sivne Slovenke krožek št. 1
- 26. oktobra, sobota. — Carniola Tent No. 1288 The Maccabees Ples v avditoriju Slovenske-ga narodnega doma na St. Clair Ave.
- 27. oktobra, nedelja. — Dram-ski zbor "Ivan Cankar". Igra v avditoriju Slovenskega na-rodnege doma na St. Clair Ave.
- 27. oktobra, nedelja. — 30-let-nica društva "Vipavski raj", št. 312 SNPJ v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 27. oktobra, nedelja. — Water-loo Camp WOW — prireditel v obeh dvorinah Slovenskega delavskega doma na Water-loo Road.
- 1. novembra, petek. — State Highway, ples v avditoriju Slov. nar. doma.
- 2. novembra, sobota. — Društvo "Danica" št. 11 SDZ. Ples v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.
- 3. novembra, nedelja. — Glas-bena Matica priredi opereto "Mascot" v avditoriju Slo-venskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 3. novembra, nedelja. — Collin-wood Hive T. M. — prireditel v obeh dvorinah Slovenskega delavskega doma na Waterloo Road.
- 3. novembra, nedelja. — Kon-cert pevskega zbora "Slovan" v S.D.Domu, Recher Ave. ob 3. uri popoldne.
- 9. novembra, sobota. — Društvo Slovencek št. 1. SDZ. Ples v av-ditoriju Slovenskega narod-nege doma na St. Clair Ave.
- 10. novembra, nedelja. — Kon-cert zbor "Planina" v Sloven-skem narodnem domu na Stanley Ave., Maple Heights, Ohio.
- 10. novembra, nedelja. — Slo-venska narodna čitalnica. — Proslava 40-letnice v avdito-riju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 10. novembra, nedelja. — V Boj SNPJ — prireditel v obeh dvorinah Slovenskega delav-skega doma na Waterloo Rd.
- 16. novembra, sobota. — Car-nival ples društva Sloven-ski dom št. 6 SDZ v Sloven-skem društvenem domu na Recher Ave.
- 16. novembra, sobota. — Druš-tvo Sv. Ane št. 4 SDZ. Plesna veselica v avditoriju Sloven-skega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 17. novembra, nedelja. — Blaue Donau. Koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 17. novembra, nedelja. — Mla-dinski pevski zbor SDD — prireditel v obeh dvorinah Slovenskega delavskega do-ma na Waterloo Rd.
- 23. novembra, sobota. — Druš-tvo Sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ. Ples v avditoriju slo-venskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 24. novembra, nedelja. — Pri-redba podružnice šte. 106 SANS v Slovenskem društv-enem domu na Recher Ave.
- 24. novembra, nedelja. — Pev-ski zbor "Jadran" — koncert in ples v obeh dvorinah Slo-venskega delavskega doma na Waterloo Rd.
- 24. novembra, nedelja. — Schwa-bisher pevsko društvo. Kon-cert v avditoriju Slovenske-ga narodnega doma na St. Clair Ave.
- 27. novembra, sredo. — Druš-tvo "Hirska vila" št. 173 ABZ. Ples v avditoriju Slovenske-ga narodnega doma na St. Clair Ave.

YOU TOO CAN ENJOY THE 4 NEW FREEDOMS OF HOME HEATING!

from WORK from DIRT from WORRY from COLD

with the Genuine **Thermomatic** UNIVERSAL GAS Conversion BURNER

Pristni THERMOMATIC UNIVERSAL ima VSE posebnosti, ki jih zahteva vaša plinska družba: Znak odobrenja od American Gas Ass'n; avtomatični vžigalnik; avtomatično plinsko zavoro; regulator za plinski pritisek; sobni termostat; poleg mnogo drugih.

In pomnite: da je samo eden originalen, pristen THERMOMATIC!

Priletni moški

Vdovec, bi rad dobil sobo pri mirni družini, v bližini Water-loo Rd. ali E. 185 St. Kdor ima za oddati, naj blagovoli pustiti naslov v uradu "Enakopravno-sti."

Proda se

10 akrov dobre zemlje na Miner Rd. Sadno drevje, 3 akre gozda, tlakovana cesta. Za pojasnila se zglasite na 1398 Larchmont Rd. ali pokličite IV 1091.

Hiša naprodaj

Za takojšnji prevzem

Krasna hiša s 6 sobami na Rech-er Ave., od E. 200 St. v Euclidu. V izvrstnem stanju; 2 garaži. Cena \$11,700. Pokličite KE 2411

2 čedni opremljeni sobi

se odda v najem poštenima fan-tona. Za naslov se poizve v ura-du tega lista. Nahajati se blizu transportacije.

Tudi oni, ki imajo stanovanje v najemu, se lahko veselijo THER-MOMATIC. Vpostavi se ga brez cementira-nja ali opoke; ne spre-meni fornosa na nobe-ni način; se ga lahko odsirani.

Eden model gre v skoro vsa-ke velikosti fornaz ali boiler; graje vsak dom katerekoli velikosti. Uredite termostat in veselite se stalne toplote brez skrbi, dela ali nesnaga.

BE EMPHATIC... SAY THERMOMATIC

AUTOMATIC SALES

16025 WATERLOO RD.

IVanhoe 4926

He's depending on YOU

EARN YOUR RED FEATHER BY A GENEROUS GIFT

COMMUNITY CHEST of Greater Cleveland

29th UNITED APPEAL

- 28. novembra (Zahvalni dan), četrtek — Pevski zbor "Zarja" Koncert v avditoriju Sloven-skega narodnega doma na St. Clair Ave.
 - 30. novembra, sobota. — Druš-tvo "Jutranja zvezda" št. 137 ABZ obhaja 25-letnico s ple-som v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
 - 1. decembra, nedelja. — Zdru-ženi bratje SNPJ — ples v zgornji dvorani Slovenskega delavskega doma na Water-loo Rd.
 - 7. decembra, sobota — Croatian Pioneers CFU. Ples v avdito-riju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
 - 8. decembra, nedelja. — Pro-sivne Slovenke krožek št. 1 ples v zgornji dvorani Slo-venskega delavskega doma na Waterloo Rd.
 - 14. decembra, sobota. — Druš-tvo "Comrades" št. 566. Ples v avditoriju Slovenskega na-rodnege doma na St. Clair Avenue.
 - 15. decembra, nedelja. — St. Jo-seph Cadets — Ples v zgor-njodvoram Slov. delavskega doma na Waterloo Rd.
 - 15. decembra, nedelja. — Pri-re-ditev podružnice št. 48 SANS v Slovenskem delavskem do-mu na Waterloo Rd. v korist stare domovine.
 - 22. decembra, nedelja. — Slov. Šola SND. Božičnica v avdi-toriju Slovenskega narodne-ga doma na St. Clair Ave.
 - 22. decembra, nedelja. — Ples v pomoč stari domovini v dvorani Slovenskega delav-skega doma na Waterloo Rd.
 - 23. decembra, sredo. — Socia-listični klub — ples v zgor-nji dvorani Slovenskega de-lavskega doma na Waterloo Road.
 - 28. decembra, sobota. — Macca-bees Red Jackets Team. Ples v avditoriju Slovenskega na-rodnege doma na St. Clair Avenue.
 - 29. decembra, nedelja. — Klub slovenskih žena — ples v zgor-nji dvorani Slovenskega de-lavskega doma na Waterloo Rd.
 - 31. decembra, torek. — Silves-trov ples pevskega zbora "Ja-dran" v obeh dvorinah Slo-veni. Plesna veselica v avdi-toriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
 - 31. decembra, torek. — Sloven-ski narodni dom in Klub dru-štev SND. Silvestrov večer v obeh dvorinah SND.
- 1947
- 4. januarja, sobota. — Društvo Napredne Slovenke šte. 137 SNPJ Plesna veselica v avdi-toriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
 - 11. januarja, sobota. — Glasbe-na Matica" Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narod-nege doma na St. Clair Ave.
 - 18. januarja, sobota. — Druš-tvo sv. Vida št. 25 KSKJ. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
 - 25. januarja, sobota. — Društvo "Clairwoods" št. 40 SDZ Ples v avditoriju Slovenskega na-rodnege doma na St. Clair Avenue.

V prihodnjih šestih mesecih vam lahko dobimo do \$1,000 več za vaše posestivo, ako ga daste nam v prodajo.

PERK REALTY CO.

Edward A. Perk, Realtor

5710 PORTAGE AVE.

MI 3660

PRAVKAR SMO OTVORILI

WATERLOO POULTRY CO.

Vsakovrstna perutnina — Očiščimo ko čakate

302 E. 152nd ST. — GL 8022 — Odprto ob 8. zj. do 6. zv. Odprto ob sredah

Zaprto ob ponedeljkih

POD NOVIM VODSTVOM

LORRAINE PHARMACY

(PREJE LEICK PHARMACY)

6420 Lorain Ave., vogal W. 65th St. in Lorain Ave.

Izpolnjujemo zdravniške predpise — prodajamo kozmetične pred-mete, zdravila, itd.

Dr. Lev Svetek-Zorin:

Pri Ivanu Trinku-Zamejskem

Posneto iz "Slovenskega poročevalca"

Bilo je v visokem poletju vojne leta 1944, ko se je razširil našega narodno-osvobodilnega gibanja daleč tja preko Soče, v Režijo in Slovensko Benečijo. Pohodom naših prvih vojaških enot v tvežanje toliko časa od ostale Slovenije odtrgani pokrajini—brigadama generalnega poročnika Jake Avšiča ob koncu zime 1942-43 ter brigadam 30. divizije v februarju 1944—je sledilo poživiljeno politično delo naših požrtvovalnih aktivistov, ki so vzbujali med Beneškimi Slovenci in Režijani že skoro ugaslo slovensko zavest. Štab 9. korpusa na Primorskem je v juniju leta 1944 poslal v te daljne kraje svojo propagandno skupino, ki naj bi z živo besedo in zgovorno pesmijo dramila njihov tleči nacionalen čut in budila borbeni duh tega skrajnega odtoka slovenskega naroda.

Skupina je po krajšem bivanju v Brdih preko Vrskov nad Brdi stopila v Slovensko Benečijo. Po mitingih v Oborčah, Peterlihu, Krasu in Topolovem smo se v soboto 22. julija 1944 ustavili v Čepetlišču v sovodenjski dolini, kjer smo izvedeli, da se v svoji rojstni vasi, Trčmunu, kako uro nad Čepetliščem, zadržuje sivolasi, preko 80-letni beneški pesnik, pisatelj in profesor bogoslovja v Vidmu, monsinjor Ivan Trinko-Zamejski.

Slišali smo bili že dokaj o tem znamenitem možu, kateremu se imamo zahvaliti, da smo zvedeli o Beneških Slovencih vsaj nekaj več, nego nič, in takoj smo sklenili, obiskati ga v njegovem beneškem Tusculu, da bi ga na eni strani mi seznanili s cilji našega pokreta, na drugi strani pa on nas z življenjskimi problemi Beneških Slovencev.

Drugo jutro—bila je krasna julijska nedelja—sva se že zgodaj vzpenjala s tovarišem Jocom strmo navkreber proti vasi Trčmunu, ležeči kakor gnezdece na strmih hribu, s katerega se vidi na eni strani v sovodenjsko, na drugi strani pa v nadiško dolino. Prav na vrhu kraljuje bela cerkev, okrog nje so malo nižje razporejene preproste beneške hišice. Malo ob strani, nekoliko odmaknjen, sredi zelenja, leži mali Trinkov dvorec. Menila sva svoje korake k dvorcu in pozvonila.

"Bog daj, česa želita," naju je v značilni beneško-slovenski govoricci vprašala mlada, čedna Benečanka, ki je prišla odpret in ki je s precejšnjim nezaupanjem motrila najini brzostrelki, brez katerih tiste čase seveda ni bilo hoditi po vročih beneških tleh.

"Rada bi govorila z gospodom profesorjem Trinkom," sva odgovorila, trudeč se, da bi s čim večjo uglasenostjo zabrisala vtis, ki ga je povzročila najina bojevita zunanost. "V čisto strokovnih stvareh, ker ga pozna kot najboljšega poznavalca Beneške Slovenije in Beneških Slovencev"—sva pristavila, da bi pomirila nekoliko preplašeno beneško "ččo" (dekle).

"Malo počakajta." Pospremila naju je v čedno opravljeno sprejemnico in izginila.

Ogledala sva se po sobi. Oprava je izdajala okus človeka-svetovljana; polne knjižne omare in obilica zemljevidov je pričevalo, da se naš najstarejši pesnik in pisatelj, zgodovinar in slikar, kljub visokim letom še vedno živo zanima za vsa vprašanja sodobnosti, zlasti še za ona, ki zadevajo njemu tako dragi slovenski narod. Stopil sem h knjižni omari. Knjige so bile večinoma italijanske, vendar sem videl tudi lepo zbirko slovenskih knjig, večinoma starih izdaj "Goriške Matice", starejših slovenskih pesniških zbirk, med

njimi seveda Gregorčiča, najljubšega spremljevalca vseh Slovencev ob Soči in preko nje, s katerim smo se malo pozneje srečali celo v daljni Viškorski, na skrajnem zapadnem robu Beneške Slovenije, blizu Taljamenta.

Pohlepno sva si ogledovala razne zemljevide Beneške Slovenije, misleč z žalostjo na najin edini, skoraj že nečitljiv zemljevid teh krajev, katerega nama je poklonil prijazen župnik iz Soče pri Bovcu.

Kar se odpro vrata in v sobo stopi sam Trinko. Visok, še vedno vzravn, snežnobeli las, v talarju z rdečim ovratnikom, znakom kanoniškega dostojanstva. Na obrazu strog izraz, pomešan z rahlim nezaupanjem, na katerem se je zrcalilo napeto pričakovanje. Vsa njegova pojava je dihal resnobo in na prvi pogled si mogel videti, da ima opraviti z nevsakdanjim, visoko inteligentnim človekom.

Predstavila sva se s svojimi partizanskimi imeni, a dodala sva svoja civilna poklica: Joco, član Narodnega gledališča iz Maribora; Zorin, odvetočnik kandidat iz Ljubljane. Strojne črte Trinkovega obraza so se nekoliko oblažile in nekoliko bolj dobrohoten je postal njegov pogled.

"Prihajava od daleč, z one strani Soče, z nalogo, spoznati to ljudstvo in dvigniti njegovo nacionalno zavest. Veva prav dobro, koliko ste Vi vložili truda in svojega dragocenega znanja za ohranitev narodne samobitnosti te daljne veje slovenskega ljudstva, koliko ste se trudili z besedo in pesmijo, z zgodovinskimi deli in s pedagoško vzgojo očuvati to zemljo slovenstvu. Prav zato sva prišla do Vas, da bi nam pomagali pri tem delu s svojimi izkušnjami in s praktičnimi nasveti. Kajti približuje se ura, ko se bo dokončno odločala usoda te tako dolgo tlačene deželice in ta ura mora najti pripravljene tako nas, ki smo zanj šli v boj, kakor tudi ljudstvo samo, ki ima sedaj usodno, zgodovinsko priliko za svojo nacionalno in socialno osvoboditev."

Takoj smo se zblížali. Pokazalo se je, da častitljivi duhovnik ni bil pravilno poučen o našem gibanju, da ga je nekoliko motila strupena fašistična propaganda iz Vidma, nekoliko pa tudi nekatere napake, ki so jih napravile neke naše edince tako po kapitulaciji Italije v Beneški Sloveniji. Potožil nama je, kako se ne more premakniti iz tega svojega bivališča, ker se v dolini neprestano vrste napadi na automobile, kamione in drugo. Vendar je z vidnim razumevanjem prejemal najina pojasnila in se na koncu tudi že sprijaznil z nujnostjo oborožene

PAUL ALSO HAD A LAMB . . . "Sambo" is the black sheep of the Whelton family at East Braintree, Mass. Every morning he accompanies Paul Whelton Jr., 13, to school, then returns home by himself. Risky with present shortage of meat. It looks like Paul is holding a bribe in his hand to lure "Sambo" on.

borbe, ki more edina prinesiti tudi beneškimi Slovincem tako dolgo zaželeno svobodo.

Kar vidno pa je oživel, ko smo načeli vprašanje Beneške Slovenije, njenega gospodarskega in političnega položaja in njenih meja. Na zemljevidu nama je tolmačil svoja potovanja, na katerih je do podrobnosti dognal jezikovno in etnično mejo Beneške Slovenije, in še danes nosim v svoji beležnici zapisano jezikovno mejo Beneških Slovencev, kakor nama jo je tiste julijske nedelje označil profesor Trinko:

Južno od Ibane preko gore Subit na Nadižo pri Čedadu, čez Volovjek in Medlo Sieno na Sveti Lovrenc, nato na Porčinj, proti Čarneji na reko Karnahiti, rečico Ter in vas Pobrdo, nato na Muščevo sedlo in Kadin ter preko Lavre v dolino reke Bele pri vasi Ne Belič. V poznavanju Beneške Slovenije je profesor Trinko resnično velik strokovnjak in s svojimi deli na tem področju je zadolžil ves slovenski narod za dolga, dolga leta.

Kar neprisiljeno je tekel pogovor in skoraj prenelo je prišel čas slovesa. Poslovala sva se z nekako žalostjo v srcu, da mora tako sposoben in zaveden mož živeti in delati v tako neugodnih okoliščinah, v katerih ni mogel dati še daleč ne tistega, kar bi bil mogel dati sicer. Pa tudi v teh razmerah predstavlja njegovo delo neprecenljiv doprinos stvari Beneških Slovencev, ki je zlasti v današnjih odločilnih dneh skupna stvar vseh Slovencev, a tudi vseh Jugoslovancev.

Ivan Trinko, najstarejši slovenski pesnik in pisatelj, je praznoval 21. junija svojo biserno mašo. Kadar smo se ta zadnja leta spominjali njegovega imena, nas je vselej zanimalo, kako je s tem simpatičnem slovenskim kulturnim delavcem z našega najbolj zahodnega narodnostnega ozemlja. Zdad nas seveda njegovo ime še bolj zanima, ker je iz krajev, kamor je prej bolj redko segel dihanje našega narodnega življenja, medtem ko so to vojsko tja pljuskali močnejši valovi slovenskega osvobodilnega gibanja in Beneške Slovence tako potegnili za seboj, da tega vtisa nobena protislovenska in protijugoslovenska propaganda ne bo mogla izbrisati.

Ivan Trinko se je rodil 25. januarja 1863 v Trčmunu pod Mataturjem, torej v deželi, ki je tri leta po njegovem rojstvu prišla za avstrijsko mejo, ker je pripadla Italiji. Ljudstvo je bilo tod narodnostno še neprebujeno, zaradi oddaljenosti brez pravih zvez s slovenskim kulturnim in političnim življenjem.

Ne le zemljepisna odmaknjenost, tudi nesrečna avstrijska

Vaš donesek za otroško bolnico v Sloveniji bo znak ljubezni in spoštovanja do potrebnih. V ta namen lahko prispevate tudi v uradu "Enakopravnosti".

YOUNG DEAD-EYE . . . Eli White Jr., 10, Atlanta, Ga., has his trigger weighed by Captain Castner at Camp Perry, O., preparatory to going on the small-bore firing line. Young White competed in the junior division of the national rifle and pistol championships.

politika je pripomogla, da se je obrnilo proti zahodu. Avstrija je namreč pa Napoleonskih vojskah brezobzirno gazila njihove staroslavne demokratične svobodščine in navade, kar jih je moralo odvrgiti od nje. Tako se je prepad med nami in njimi še povečal. Le redki so bili med njimi, ki se jim je v takih razmerah mogla zbuditi slovenska narodna misel. Tak je bil na priliko kaplan Peter Podreka, pesnik in pisatelj in še nekaj duhovnikov.

V ti narodnostni neprebujeni okolici je začel Trinko svojo pot. Prišel je v italijansko šolo v Čedadu, od tod v nadškofijsko gimnazijo v Vidmu. Tu je po naključju dobil v roko slovensko knjigo. Bil je ves prevzet, da imajo tudi Slovenci kaj takega. Z vso vsmo se je tedaj, to je bilo v šesti šoli, skrivaj učil slovenščine. Slovenske knjige mu je poslal Peter Podreka. Medtem je končal gimnazijo, stopil v bogoslovje, opravil vojaščino in bil 1886 posvečen.

Prav kmalu so ga poslali za prefekta v bogoslovno semenišče, da bi se pripravil za gimnazijskega profesorja. Čez tri leta je že učil na gimnaziji latinščino in italijanščino. Od 1894 pa filozofijo v bogoslovju. Zdad uživa zasluženi pokoj v svojem rojstnem kraju pod Mataturjem.

Trinko je začel pisati 1883. Pisal je le v naše liste lepe članke o Beneških Slovencih, o Režiji, o Podreki, pričelval narodno blago iz domačih krajev, pa tudi svoje pesmi bodisi pod svojim imenom ali pod psevdonimom Zamejski.

Simon Gregorčič ga je pripravil, da je 1897 izdal svoje Poezije. V njih ni kakšne izvrzne sile, zelo so tuji sentimentalne, zato niso mogle uspeti. Tu poje o smrti, o strtem srcu, o drvečem modernem svetu in o naravi, ki ga ume utešiti. Razmišlja o življenju, sočustvuje s sirotami, se žalosti nad narodnimi izdajalci, nad neslogo med rojaki in nad na veseljačenje. Žalost ga prevzame, ko gleda na zahod, od koder preti našemu rodu pogin. Toda:

Srce poskakuje,
Duša mi trepeče,
ko na vzhod oziram
se iz zemlje tuje.

Tam, oh tam so bratje,
tam, so sestre mile,
ki so me iz spanja
dolžega vzbudile.

Odbor. podr. št. 14
Slovenske ženske
zveze

za leto 1946:

Frances Rupert, predsednica, Antonia Svetek, podpredsednica, Mary Unetič, 922 E. 209 St., tajnica, Frances Medved, blagajničarka, Mary Strudel, zapisničarka. — Nadzorni odbor: Frances Globokar, pred., Frances Grčman, Mary Gregory. Seje se vršijo vsak prvi torek v mesecu v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. ob 8. uri.

Dr. "Carniola Hive"
št. 493 T. M.

Uradnice društva "CARNIOLA HIVE" št. 493 T. M. za leto 1946 so sledeče:

Predsednica Josephine Stwan; podpredsednica Christine Glavan; bivša predsednica Mary Bolta, duhovna voditeljica Mary Stanonik; zapisničarka in bolniška tajnica Julia Brezovar; finančna tajnica Pauline Debevec; vratarica Pauline Zigmant; spremljevalka Mary Mahne; stražnica Mary Petschauer; nadzornice: Frances Tavčar, Jean Paik in Ursula Unetič. Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v SND.

K vam na krilih vetra,
bratje ljubeznivi,
iz dna gorke duše
kličem: Bog vas živi!

V takih mislih se tudi prepriča sanjam, da napoči naš čas, ko se bo vzdignil slovenski boj in bodo mrtvi vstajali. Zanesa ga ob ti podobi, da vzkligne:

"Slavjanski dan,
mogočno se naznanja."

Naj je vrednost teh pesmi kakršna že hoče, naj Trinko zanje ni mogel dobiti priznanja—danes lahko vidi, da res prihaja ta slovenski dan, ki jasno staremu svetu ne gre v račune, ker bi radi še naprej izrabljali ljudstva in narode.

Se eno leposlovno delo naj omenimo. To je knjiga "Naši paglavci," ki jo je Trinko izdal 1929 v Gorici. To so sveže in pristrane zgodbe iz življenja mladih Beneških Slovencev. V njih obuja Trinko spomine na svojo mladost v domačih krajih, bralec se pa ob njih kar nekam osveži. Te zgodbe ti odpirajo lep pogled v vse premočno znani svet Beneških Slovencev.

Trinko je tudi skrbel za to, da bi nas Italijani bolje spoznali. Za akademijo v Vidmu je napisal razprave o slovenski zgodovini, o Slovincih na Furlanškem, o razijanščini, o starih cerkvenih napevih med Beneškimi Slovenci, 1930 izdal slovensko slovnico za Italijane, 1940 pa knjigo "Storia politica letteraria ed artistica della Jugoslavia." To je obširno in temeljito delo, ki so mu tudi pri nas poznali, da nas je dostojno predstavil Italijanom.

Pomivalke posode

dobijo dobro delo polni ali delni čas. Tovarniška kafeterija. Plača do ure. Dobi tudi obeide in uniforme. Pokličite HE 4444 in vprašajte za Mrs. Guenther.

A. Malnar
Cementna dela
1001 E. 74. St.
EN 4371

NAPRODAJ JE

D-1 in D-2 licenca s poslopjem na zelo prometnem kraju na glavni cesti in v slovenski naselbini. Hitremu kupcu se prodaja zelo poceni. Za nadaljna pojasnila pokličite

Clifton Realty
BOulevard 0911

Sedaj smo dobili

veliko močnih kož za nove čevlje in za popravljati jih. Usnjo je po nizki ceni.

MARTIN JAKULIN
12520 SHAW AVE.

Pokličite zvečer po 9. uri —
LIberty 2665

CONSTRUCTION LOANS
STRAIGHT BANK LOANS
FHA LOANS
GI LOANS

PROMPT SERVICE
LOW INTEREST RATES
Monthly Reduction Loans
APPLY AT

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 ST. CLAIR AVE.

Uncle Sam Says

All of us are familiar with quizzes about this and that. Let's take this question: What is the strongest economic family asset in America? Millions of you could win the jackpot prize for the correct answer. U. S. Savings Bonds, of course. Ownership of U. S. Savings Bonds is now part and parcel of our American way of life because Americans know that Savings Bonds help to build a better, firmer future. Americans know that they yield a good profit at no risk at all to the principal.

U. S. Treasury Department

Da bi se Italijani seznanili z našimi in drugimi slovanskimi slovstvi, je veliko prevajal. Tako je prevedel več Prešernovih pesmi, Stritarjevega "Gospoda Mirolidskega," nekaj Gregorčiča in Tavčarja, Gogoljevega "Tarasa Buljbo," zraven iz Puškina, Nekrasova, Turgenjeva in Sienkiewicza.

Pisal je tudi o filozofiji in izdal 1926 knjigo: "Največji problem sodobne filozofije." Zraven

BONCHA

Refrigeration Service
Commercial and Domestic
Call
HE 4149

DAJTE VAŠ FORNEZ
SCISTIT SEDAJ!

Boljša postrežba in boljše delo. Fornez in dimnik sciščen po "vacuumu."

\$4 do \$6

National Heating Co.

Postrežba širom mesta
FAirmount 6516

AUGUST
KOLLANDER

v Slov. Nar. Domu,

6419 St. Clair Ave.

POŠILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje; vsaka pošiljatev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema tudi zabojke za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

tega je zložil več maš in drugih cerkvenih pesmi, risal in slikal in nekajkrat tudi razstavil.

Trinko je bil torej precej vsestransko delaven. Omeniti pa moramo še, da je kot bogoslovni profesor vzgajal slovenske bogoslovce in duhovnike v narodni zavesti. Lep del njegove zasluge je, da se je gojila naša beseda v cerkvah Beneških Slovencev. Tako se je udomaćila slovenska knjiga tudi v teh krajih, za katere so Italijani menili, da so čisto godni za poitalijančenje in da jim ne bodo delali nobenih skrbi. Pozneje je našel zemel, da ni tako, in se je vrgel kakor drugod na Primorskem in še bolj na slovenske molitvenike in katekizme in s tem seveda obrnil ljudi proti sebi in proti tisti tako imenovani kulturi, ki so jo hoteli s silo vtepati našim ljudem.

Trinko je med Beneškimi Slovenci dobro znano ime. Zato je bil svoje čase izbran v pokrajinski zbor v Vidmu, kjer je zastopal koristi svojih volivcev. Za jubilej, ki ga praznuje zdan, Ivan Trinko, bo izdan poseben Trinkov zbornik. To bo primeren na slava možu, ki je stal skrajno osamljen na mrtvi straži slovenskega naroda. Slava zaslužnemu kulturnemu delavcu, ki nam je posebno ljub, kakor nam je ljub ba njegova rodna zemlja. L. L.

Ženske in moški

Izkušnja ni potrebna
Izvrstne delovne razmere,
dobra plača od ure. Stalno.

The Enamel Products
Co.

Vogal Eddy Rd. & Taft
severno od St. Clair Ave.

ZA PREKLADANJE
TOVORA

Nickel Plate tovarno skladišče
E. 9th St. in Broadway
Plača 93½c na uro
Čas in pol za nad 8 ur
Zglasite se pri
Mr. George J. Wulff

Nickel Plate R.R. Co.

E. 9th & Broadway

Punch Press operatorice
Inšpektorice

Tovarniške delavke
1. in 2. shift
Dobra plača od ure in komada
Stalno delo s to 60 let
staro družbo
Izborne delovne razmere
Bishop & Babcock
Mfg. Co.
1285 EAST 49 ST.

POMOČNICE ZA
URADNIŠKI
LUNCH ROOM

Delajte v čistem, prijetnem
ozračju.

Morate biti večji angleščine
Samo čedne, snažne in vešč
žene v starosti 20 do 35 let
se naj prigrasijo.

Plača \$29 za 40 ur dela.
Dobi se obeide in uniforme

Zglasite se pri

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

Soba 901
700 Prospect Ave.